

Temanotat

Syria: Regimeløjale militser

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingsreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivaretatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

SUMMARY

A range of different pro-government militias have been active in the Syrian civil war, both local militias made up of Syrians, and foreign militias made up of predominantly Shia Muslim fighters from Lebanon, Iraq and Afghanistan. The militias are overseen by the Syrian army and the Syrian intelligence agencies. The foreign militias are trained and financed by Iran. The militias have grown in numbers. In 2016, they were estimated to number as many men in total as the combined Syrian army. Many militias are localized and their main tasks are to guard and defend local communities in government controlled parts of the country. However, some have engaged in offensive military operations together with the regular army. Recruitment is mostly on a voluntary basis. Recruits are motivated by the prospects of earning a steady monthly salary, the wish to defend their local communities against rebel groups and the possibility to avoid compulsory military service. Many militias are involved in criminal activity and are accused of murder, kidnappings and other kinds of abuse.

SAMMENDRAG

En rekke ulike regimelojale militser har vært virksomme i Syria i løpet av borgerkrigen, både lokale militser bestående av syrere og utenlandske militser bestående av sjiamuslimer fra blant annet Libanon, Irak og Afghanistan. Militsene kommanderes av den syriske hæren og av de syriske etterretningstjenestene. De utenlandske militsene er organisert og finansiert av Iran. Militsene har vokst i antall. I 2016 ble det anslått at de til sammen utgjorde like mange medlemmer som den regulære syriske hæren. Militsene er ofte lokalt forankret og bevokter nabolag som er under regimets kontroll. Enkelte militser har imidlertid også tatt del i offensiv krigføring sammen med enheter fra den regulære hæren. Rekrutteringen er for det meste frivillig. Fast lønn, ønsket om å forsvare eget nabolag mot opprørsgrupper og muligheten til å unngå innkalling til ordinær militærtjeneste er viktige grunner til at mange slutter seg til militsene. Mange av militsene er involvert i kriminell virksomhet og beskyldes for å stå bak drap, kidnappinger og andre former for overgrep mot sivile.

INNHold

1. Innledning	6
2. De viktigste regimelojale militsene	7
2.1 Folkekomiteer eller «Shabiha»	8
2.2 NDF – National Defence Forces	8
2.3 Baath-bataljonene	9
2.4 SSNP.....	10
2.5 Syrian Resistance.....	10
2.6 «Syrisk Hizballah»	11
2.7 LDF – Local Defence Forces.....	11
2.8 «Desert Hawks».....	11
2.9 Palestinske militser	11
2.10 Kristne militser	12
2.11 Drusiske militser.....	12
2.12 Utenlandske sjiamuslimske militser	12
2.12.1 Hizballah.....	13
2.12.2 Irakiske sjiamilitser.....	13
2.12.3 Fatimiyoun – En afghansk milits.....	13
2.13 «Hybrider» bestående av hæravdelinger og militser	14
3. Rekruttering	14
4. Primæroppgaver, kommando og kontroll	16
5. Overgrep begått av militsene	17
6. Referanser	19

1. INNLEDNING

Siden krigsutbruddet i 2011 har den syriske hærens stridsevne blitt vesentlig redusert. Dette skyldes i første rekke høye tapstall, deserteringer og manglende oppmøte til den obligatoriske militærtjenesten. I tillegg har deler av den regulære hæren ikke blitt ansett som tilstrekkelig lojal og har derfor ikke blitt satt inn i aktiv strid. Anslag over stridsevnen varierer noe, men de fleste kilder legger til grunn at den syriske hæren er mer enn halvert. Ifølge Institute for the Study of War ble den syriske hæren redusert fra om lag 300 000 mann før 2011 til mellom 150 000 og 175 000 i 2014. Anslag fra oktober 2015 ligger på mellom 80 000 og 100 000 mann (Kozak 2015, s. 12; Al-Masri 2017).

For å bøte på mangelen på soldater har regimet i økende grad finansiert og trent opp ulike regimelojale militser. Disse militsene har drevet vakthold i områder som regimet kontrollerer, og bistått syriske sikkerhetsstyrker og den syriske hæren med å slå ned på demonstrasjoner og gjennomføre arrestasjonskampanjer. Over tid har noen av militsene fått bedre utstyr, tyngre våpen og mer profesjonell militær trening. Disse styrkene har i økende grad bistått hæren i offensive militære operasjoner mot opposisjonsgrupper. Det syriske regimet har også mottatt direkte militær støtte fra deres nærmeste allierte: Iran og Russland. I tillegg har fremmedkrigere ankommet Syria i store antall og kjempet på begge sider i konflikten. De som har kjempet på regimets side, er først og fremst sjiamuslimere fra nabolandene Libanon og Irak, men også enkelte fra Afghanistan og andre land. Antallet regimelojale militser og militssoldater har økt i løpet av krigen. Estimer fra 2015 antydnet at til sammen 125 000 militssoldater kjempet på regimets side i konflikten dersom man regner med både syriske og utenlandske militser. I 2016 antas det at militssoldatene utgjør like mange eller flere enn soldatene i den regulære hæren (Roche 2016).

Dette temanotatet beskriver de viktigste regimelojale militsene i Syria, hvordan rekrutteringen til militsene foregår, hvem som har kommando og overordnet kontroll over militsene og hvilke oppgaver de er satt til å utføre. Til slutt følger en kort beskrivelse av hvordan militsene har opptrådt i områdene de opererer i, og i hvilken grad overgrep mot sivile kan knyttes til militsene.

Opplysningene i notatet er hentet fra kilder konsultert i forbindelse med informasjonsinnhentingsreiser til Midtøsten mellom 2014 og 2017. Dette er supplert med informasjon fra vitenskapelige artikler, nyhetsoppslag og andre relevante skriftlige publikasjoner utgitt av forskere og journalister som har spesialisert seg på Syria, blant annet Aron Lund, Kheder Khaddour og Aymen Jawad Al-Tamimi. Mange av de muntlige kildene som ble konsultert i forbindelse med informasjonsinnhentingsreisene, ønsket ikke å bli sitert med navn av hensyn til egen sikkerhet og er således anonymisert i rapporten. Noen av kildene som benyttes er av litt eldre dato (2014 og 2015). Disse er som regel supplert med nyere kilder som beskriver de samme tendensene. Grunnen til at de eldre kildene også er tatt med, er at de til dels er mer detaljerte og dels at de i større grad inneholder førstehåndsberetninger.

Begrepet militser referer her til organisasjoner bestående av bevæpnede stridende som ellers er sivile. Disse organisasjonene er ikke formelt en del av den syriske hæren, men er likevel underlagt hærens eller andre deler av statsapparatets kommando (nærmere forklart i kapittel 4). Siden 2015 er det gjort forsøk på å inkorporere militser i hæren,

og det er opprettet nye stridsenheter som inkorporerer både militser og eksisterende militære enheter. Dermed utviskes til dels skillet mellom hæren og militsene, og det fremstår som noe uklart hvorvidt en bestemt stridsenhet er en militær enhet eller en milits. De fremste eksemplene på slike stridsenheter blir kort omtalt i kapittel 2, sammen med de viktigste øvrige militsene.

Oversikten over militser i notatet er ikke uttømmende. Til det er antallet militser for stort og uensartet. Kildetilfanget er dessuten svært begrenset når det gjelder en del mindre, lokalt forankrede militser. En del av informasjonen her stammer fra forskere og gravejournalister som har kartlagt og systematisert bilder, logoer og annen informasjon spredd gjennom sosiale medier (se for eksempel Al-Tamimi 2015a eller Roche 2016). Noen av de minste, lokalt forankrede militsene i Syria opererer imidlertid ikke engang med egne logoer, hjemmesider eller Facebook-sider, og tilgjengelig informasjon om dem er svært begrenset eller ikke-eksisterende. Dermed blir det nærmest en umulig oppgave å kartlegge alle de regimelojale militsene, på samme måte som det nærmest er umulig å kartlegge alle opprørsgruppene som er aktive i Syria i dag (Roche 2016).

2. DE VIKTIGSTE REGIMELOJALE MILITSENE

De regimelojale militsene i Syria har dels sprunget ut av eksisterende politiske partier. Andre militser oppsto mer eller mindre spontant etter 2011 som lokale borgerverngrupper med et ønske om å forsvare egne lokalmiljøer mot opprørsgrupper. Atter andre ble grunnlagt og bevæpnet av de syriske etterretningstjenestene og finansiert av velstående forretningsmenn nært knyttet til president Assad (Lund 2015a; Khaddour 2016, s. 5).

Noen av militsene består av bestemte etniske eller religiøse grupper som palestinere, assyrere, alawitter osv., dannet for å forsvare disse gruppenes kjerneområder. Andre militser bekjenner seg til en nasjonalistisk ideologi snarere enn til bestemte etniske grupper, og er gjerne organisert under Baath-partiet eller andre politiske partier. Atter andre er organisert rundt bestemte stammer eller klaner. Noen militser er skapt av og nært knyttet til de ulike syriske etterretningstjenestene. Det finnes også militser som i hovedsak er kriminelle nettverk, bevæpnet av regimet (Roche 2016).

Regimet forsøkte helt fra starten av konflikten i 2011 å rekruttere de lojale segmentene i befolkningen ved å distribuere penger, våpen, biler og sikkerhetsklareringer til disse nettverkene (Lund 2015a). Regimet har gjennom førti år ved makten utviklet et bredt spekter av lojalitetsbånd i alle lokalsamfunn. Lokale stammeledere, religiøse ledere og forretningsmenn har i mange år kultivert forbindelser til sentralmakten med mål om å oppnå privilegier eller å skaffe offentlige arbeidsplasser til egne lokalmiljøer. Mange syrere var også organisert i Baath-partiet eller avhengige av det offentlige byråkratiet. I disse segmentene av befolkningen så man seg tjent med å støtte regimet da konflikten oppsto i 2011. Opprøret ble sett på som en trussel mot egen posisjon. Selv blant dem som ikke tjente direkte på forbindelser til sentralmakten, var det mange som støttet regimet utfra tanken om at regimet, til tross for dets mangler, var bedre enn opposisjonen. Mange fra disse miljøene bidro derfor på ulike måter til å organisere regimelojale militser (Lund 2015b, s. 214).

Rekrutteringen til militsene har foregått i et klima med stadig sterkere polarisering mellom den sunnimuslimske majoritetsbefolkningen og de religiøse minoritetene. Regimet oppfordret særlig alawitter, og i noen grad andre religiøse minoriteter som kristne og drusere, til å bevæpne og forsvare seg selv mot det som ble fremstilt som en trussel fra en sunni-dominert opprørsbevegelse (Lund 2015a). I de alawittiske kjerneområdene i Tartus, Latakia og vestlige Homs finner man for eksempel mange militser som utelukkende består av alawitter. Andre steder i landet finner man imidlertid også sunnimuslimer i de regimelojale militsene, som for eksempel Baath-bataljonene i Aleppo og klanbaserte militser i Dayr az-Zur (Dark 2014; Lund 2015a).

2.1 FOLKEKOMITEER ELLER «SHABIHA»

Militsene ble i begynnelsen omtalt som folkekomiteer (*Popular Committees/lijan al-shabiya*). Opposisjonen og internasjonale medier har i stor grad benyttet betegnelsen *shabiha* om de samme militsene. Begrepet (avledet av det arabiske ordet *shabah* som kan oversettes med «spøkelse» eller «ånd») var tidligere en betegnelse på kriminelle smuglernetter i Latakia-provinsen som hadde bånd til presidentens familie. Begrepet var før 2011 ukjent for de fleste utenfor Latakia-området. Da opprøret brøt ut i Syria i 2011, ble de nyopprettede regimelojale militsene omtalt som *shabiha* av enkelte opposisjonelle. Betegnelsen ble raskt plukket opp og spredt gjennom lokale og internasjonale medier, og kom således raskt i dagligtale blant alle opposisjonsgrupper i og utenfor Syria. Selv om begrepet var ment nedsettende av de som først tok det i bruk, har regimelojale kretser etter hvert også begynt å referere til seg selv som *shabiha* i ulike sammenhenger. Begrepet har dessuten over tid blitt utvidet til også å omfatte enhver regimelojal institusjon og refererer således ikke lenger utelukkende til væpnede militser. *Shabiha* er ikke en formell betegnelse, og ingen av de regimelojale militsene bruker betegnelsen i offisielle navn (Lund 2015b, s. 207-214).

2.2 NDF – NATIONAL DEFENCE FORCES

I midten av 2012 ble mange av de regimelojale militsene, eller folkekomiteene, reorganisert og inkorporert i en ny enhet som fikk navnet National Defence Forces (*quwat ad-difa al-watani*) (heretter NDF). Enheten ble ikke kunngjort offisielt før i januar 2013, men skal likevel ha vært aktiv allerede høsten 2012 (Lund 2015a; Lister 2015, s. 90). NDF skal ha blitt etablert av en offiser i Republikanergarden, og ble organisert under kommandanter på provinsnivå, enten høyere offiserer eller sivile med tette bånd til regimet (Khaddour 2016, s. 5; Kozak 2016, s. 15; Lund 2015a; Lund 2015b, s. 219; Lister 2015, s. 90, 128).

NDFs medlemmer tilhører som regel samme etnisk-religiøse gruppe som den dominerende gruppen i området de opererer i. De består i stor grad av alawitter, sjiamuslimer og kristne, men også enkelte sunnimuslimer på steder som Dayr az-Zur, Idlib, Homs og Hama (Carnegie, møte oktober 2014; Lund 2015a; Lister 2015, s. 90, 128).

Ifølge en militærrådgiver i Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic (ICISAR) (møte oktober 2014), ble NDF dannet for at regimet skulle få bedre kontroll over militsene. Militsene hadde rykte på seg for å være svært udisiplinerte. Frem til 2012 hadde de dessuten en svært lokal forankring. Med opprettelsen av NDF ble militsene i større grad mobile. I tillegg fikk NDF trening som gjorde det mulig å benytte dem i offensive militære aksjoner, sammen med enheter fra den syriske hæren.

Ifølge representanter for FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR) (møte oktober 2014), ble enkelte kriminelle sluppet ut av fengsel i bytte mot tjenestegjøring i NDF. Disse fikk ikke nødvendigvis god opplæring, men ble utstyrt med våpen og fikk i oppgave å bemanne kontrollposter. Dette har vært utbredt i provinsene Homs og Hama.

Opprettelsen av NDF sammenfalt i tid med at Iran og den Iran-allierte libanesiske sjiamilitsen Hizballah involverte seg i krigen i Syria på regimets side (se kapittel 2.11). NDF skal ha fått militær opplæring av iranske offiserer fra Al-Quds-brigadene i den iranske revolusjonsgarden (Lund 2015a; Lister 2015, s. 90, 128).

NDFs militære utrustning og kapasitet varierer rundt om i landet. Noen NDF-enheter er utstyrt med tyngre våpen som tanks og artilleri, og ser ut til å fungere som regulære militære enheter. Andre NDF-enheter er lettere bevæpnet og fremstår som mindre profesjonelle og disiplinerte (Lund 2015a; Lister 2015, s. 90, 128). NDF-medlemmer skal bære uniform eller insignia, men dette ser ut til å variere noe fra provins til provins (Lund 2015b, s. 219).

NDF har vært den desidert største regimelojale militsen i landet. I 2015 besto den av et sted mellom 60 000 og 100 000 militsmedlemmer (Kozak 2015, s. 15). I 2017 begynte man å inkorporere NDF og andre militser i en ny militær enhet kalt 5. brigade (se kapittel 2.13). Denne prosessen er imidlertid ikke slutført. NDF eksisterer derfor fremdeles i noen grad som en selvstendig enhet og fortsetter å operere som tidligere (Danish Refugee Council & Danish Immigration Service, 2017, s. 15).

2.3 BAATH-BATALJONENE

Baath-bataljonene er regimelojale militser organisert gjennom det statsbærende Baath-partiet i Syria. De finansieres av staten, og er organisert på nasjonalt nivå under partiets øverste organ «Den regionale kommando». Baath-bataljonene oppsto først i Aleppo på initiativ fra Hilal Hilal, Baath-partiets nestkommanderende og leder av Aleppo-avdelingen. Militsen vokste raskt, og ble etter hvert den nest største stridsenheten på regimets side i Aleppo, kun overgått av Republikanergarden i antall menn (Lund 2014; Lund 2015a).¹

Baath-bataljonene i Aleppo har deltatt i en rekke offensive militære aksjoner i og rundt byen, senest under offensiven for å gjenerobre Aleppo by høsten 2016 (Toumaj 2016). De består i stor grad av sunnimuslimer fra Aleppo by og omkringliggende landsbyer, og viser således at krigen i Syria ikke alltid utkjempes etter sekteriske skillelinjer (Dark 2014). Senere skal det også ha blitt opprettet avdelinger i Damaskus, Latakia, Tartus og Hassaka (Lund 2015a). I 2016 og 2017 foregikk det storstilte rekrutteringskampanjer i Homs på initiativ fra Baath-partiets provinsledelse (Zaman al-Wasl 2016). Blant annet ble studenter rekruttert til Baath-bataljoner som skulle plasseres under ledelse av 5. brigade (se kapittel 2.13). Rekruttene fikk kontrakter på 18 måneder, fast lønn, utsatt militærtjeneste og løfte om at tjenestegjøringen ikke skulle foregå på frontlinjene (Syrian Observer 2017).

Baath-bataljonene er for det meste bevæpnet med håndvåpen og bærer Baath-partiets logo på armen. I tråd med partiets ideologi er medlemskap åpent for både menn og

¹ Republikanergarden er en elitedivisjon under den syriske hæren.

kvinner. Kvinnene gjør vaktjeneste og bemanner kontrollposter på lik linje med mannlige militssoldater, men deltar ikke i offensive operasjoner (Lund 2014).

2.4 SSNP

Syrian Social Nationalist Party (SSNP) er et politisk parti grunnlagt i 1932, tuftet på pan-syrisk nasjonalisme og ideen om at alle syriske folkegrupper hører sammen i et storsyrisk rike. Partiet er sekulært på samme måte som Baath-partiet, men skiller seg fra sistnevnte ved at man vektlegger en syrisk nasjonalisme som er ment å inkludere alle etniske grupper i Syria, fremfor Baath-partiets pan-arabiske ideologi.

Under den libanesiske borgerkrigen dannet SSNP en milits som kjempet sammen med den venstreorienterte og pro-palestinske Lebanese National Movement, mot blant annet de kristne falangistene. Partiet var i mange år i konflikt med Baath-partiet i Syria, men siden 2005 har SSNP vært del av den pro-syriske «8. mars-bevegelsen» i Libanon. Samme år ble partiet tillatt i Syria. Etter krigsutbruddet i Syria i 2011 organiserte SSNP en milits i Syria under navnet «Virvelvindenes ørner» (Eagles of the Whirlwind / *nusur az-zawba*). Militsen støtter det syriske regimet og opererer blant annet i Salamiya og i kristne landsbyer i Homs-provinsen. De har også deltatt i kamper andre steder i Syria, som i Latakia, Damaskus, Swayda, Qunaitra, Daraa og Aleppo. Blant militsmedlemmene finnes det libanesere i tillegg til syrere. De finansieres, bevæpnes og trenes av den syriske hæren, men har også blitt trent av Hizballah og av russiske offiserer, ifølge talsmenn for partiet. Anslag over størrelsen på militsen varierer fra 6000 til 8000 militssoldater (Lund 2015a; McDonald 2016; Samaha 2016; Toumaj 2016).

2.5 SYRIAN RESISTANCE

En annen militsgruppe som har gjort seg bemerket i løpet av borgerkrigen, er den såkalte Syrian Resistance (*al-Muqawama as-Suriya*). Militsen ledes av Mihrac Ural², alias Ali Kayali. Ural er alawitt fra Hatay-provinsen i Tyrkia, men er i dag syrisk statsborger. Militsen er tuftet på syrisk nasjonalisme og en marxist-leninistisk ideologi. Talsmenn for gruppen hevder at de har medlemmer fra alle religiøse grupperinger i Syria, men i praksis har gruppen fokus på å forsvare alawittiske og sjiamuslimske områder i Syria. Til tross for en marxist-leninistisk ideologi, er Mirac Ural stadig avbildet sammen med alawittiske religiøse ledere. Uttalelser fra militsens lederskap har vært utpreget sekterisk, og Ural har blant annet tatt til orde for å rense kystområdene (det vil si kysten nord for Libanon der alawittene er i flertall) for sunnimuslimere. Syrian Resistance har primært operert langs kysten, men skal også ha deltatt i strid andre steder i landet (al-Tamimi 2013; Lister 2015, s. 132; Lund 2013). I 2016 deltok medlemmer av Syrian Resistance i kampene om Aleppo sammen med andre pro-Syriske militser (Al-Tamimi 2016c).

² Mirac Ural har bakgrunn fra den prosyriske «Hatay Liberation Army». Den tyrkiske Hatay-provinsen var frem til 1938 en del av det franske mandatområdet i Midtøsten, og Syria har senere gjort krav på området. Etter å ha blitt fengslet i Tyrkia og deretter løslatt i 1980, skal Ural ha flyttet til Syria hvor han fikk syrisk statsborgerskap. Senere skal han ha vært aktiv i illegale marxist-leninistiske grupperinger i Tyrkia. Han skal også ha knyttet bånd til den kurdiske geriljabevegelsen PKK da denne organisasjonen opererte baser i Beqaa-dalen i syrisk-okkuperte deler av Libanon. Han grunnla senere organisasjonen «Popular Front for the Liberation of the Sanjak of Alexandretta» (som Hatay-provinsen ble kalt før den ble en del av Tyrkia). Etter borgerkrigens utbrudd ble organisasjonen omdøpt til «Syrian Resistance» (al-Tamimi 2013; Lister 2015, s. 132; Lund 2013).

2.6 «SYRISK HIZBALLAH»

Den iransk-støttede libanesiske sjia-militsen Hizballah sendte betydelige militære bidrag til Syria til støtte for det syriske regimet allerede fra 2012/2013 (se kapittel 2.11.1). I tillegg har Hizballah bistått med opprettelsen av flere lokale militser som omtales med fellesbetegnelsen «Syrisk Hizballah». Den mest kjente av disse er Rida-styrkene (*Quwwat ar-Rida*), hvor Rida, eller Reza på persisk, referer til den åttende imamen i sjiaislam. Rida-styrkene og andre militser som inngår i «Syrisk Hizballah», presenterer seg selv med typisk sjiamuslimsk symbolikk og bruker elementer fra Hizballahs logo og slagord. Medlemsmassen består dels av syriske tolv-sekt sjiamuslimer, som utgjør mindre enn 1 % av den totale syriske befolkningen, men medlemskap er også åpent for syriske sunnimuslimer. Militsene skal ha kjempet på mange ulike fronter i landet sammen med den syriske hæren. Finansieringen skal blant annet stamme fra Iran (Al-Tamimi 2015c; Al-Tamimi 2017a)

2.7 LDF – LOCAL DEFENCE FORCES

De lokale forsvarsstyrkene, Local Defence Forces (heretter LDF), består av en rekke forskjellige lokalt forankrede militser. De oppsto først i Aleppo, men har siden fått forgreninger andre steder i landet. Etableringen fant sted rundt 2013/2014, men enkelte av militsene som inngår i LDF, kan ha eksistert lengre. Organisasjonen ble til på initiativ fra Iran, og både Iran og Hizballah har vært involvert i rådgivning og opplæring av styrkene. LDF betegnes som «hjelpetropper» (auxiliary forces) og bruker blant annet betegnelsen «hæren og de væpnede styrkene» i sine emblemer.³ Kilder innad i organisasjonen beskriver LDF som en del av de væpnede styrkene. De fleste som inngår i styrkene, er imidlertid sivile eller reservister. I tillegg har desertører og personer som har unndratt seg den obligatoriske militærtjenesten, fått mulighet til benådning mot tjenestegjøring i LDF. Militsene ledes av offiserer fra hæren (Al-Tamimi 2016b; Al-Tamimi 2017b).

2.8 «DESERT HAWKS»

«Ørkenfalkene» eller «Desert Hawks» (*suqur as-sahra*) er en milits grunnlagt og finansiert av den syriske forretningsmannen Mohammad Jabr som har nære bånd til regimet og presidenten. Militsen antas å bestå av om lag 7000 mann, og har blant annet fått i oppgave å beskytte det strategisk viktige gassfeltet Shaer i Homs (Balanche 2017; Khaddour 2016, s. 5)

2.9 PALESTINSKE MILITSER

En del palestinske flytninger i Syria har også sluttet seg til regimelojale militser. I de palestinske leirene blir disse militsene ledet og støttet av palestinske fraksjoner som står det syriske regimet nært, i første rekke Popular Front for the Liberation of Palestine – General Command (PFLP-GC), Al-Sa'iqqa (den palestinske grenen av det syriske Baath-partiet) og Fatah-Intifadah, en pro-syrisk gruppe som brøt med Fatah under den libanesiske borgerkrigen og deretter overtok Fatahs kontorer og partistrukturer i Syria og deler av Libanon (Lund 2015b, s. 221-222; palestinsk organisasjon, møte september 2016).

³ Militærtjenesteloven tillater opprettelsen av hjelpetropper (auxiliary forces) og andre styrker dersom situasjonen gjør det nødvendig (Khaddour 2016, s. 4).

I Aleppo-området ble grupper av væpnede palestinere som var involvert i forsvaret av de to palestinske leirene Nayrab og Handarat/Ayn at-Tal, organisert i den såkalte Jerusalembrigaden (Al-Quds Brigade/*liwa al-quds*) i slutten av 2013. Jerusalembrigaden har siden den tid hatt en fremtredende rolle i kampene om Aleppo, og har kjempet på flere frontlinjer i provinsen sammen med den syriske hæren (Lund 2015b, s. 222; palestinsk organisasjon, møte september 2016; Al-Tamimi 2015a; Toumaj 2016).

2.10 KRISTNE MILITSER

Syrias kristne tilhører en rekke ulike kirkesamfunn, og består dels av arabisktalende og dels av armenere og assyrere. De arabisktalende er konsentrert vest i landet, blant annet i Wadi an-Nasara (De kristnes dal) vest i Homs-provinsen. I tillegg er det et betydelig innslag av kristne i alle de store byene vest i landet og i en del områder rundt Damaskus. Assyrerne bor for det meste nordøst i Syria, i områder som ellers er befolket av kurdere og arabiske sunnimuslimer. Kristne kirkeledere har stort sett støttet regimet i den pågående krigen. Det samme synes å være tilfellet for størsteparten av den kristne befolkningen. Noen få har støttet opposisjonen, men blant dem som har tatt til våpen, har majoriteten gjort det på regimets side. De kristne har i stor utstrekning vært villige til å avtjene militærtjeneste. Mange kristne i Wadi an-Nasara har dessuten sluttet seg til militser i eller utenfor NDF. En gruppe av kristne militser refereres til i sosiale medier som *Haras al-Fajr* (Vokterne av daggryet). Denne koalisjonen skal ha blitt dannet i siste halvdel av 2015 og koordinerer sine aktiviteter med flyvåpenets etterretningstjeneste (Air Force Intelligence Directorate) (Al-Tamimi 2014; Al-Tamimi 2016a).

Assyrerne har organisert egne militser nordøst i landet for å forsvare assyriske nabolag og landsbyer. Noen av disse har alliert seg med den kurdiske partiet PYD som dominerer i området. Den såkalte Sootoro-militsen i Qamishli er alliert med regimet (Al-Tamimi 2014).

2.11 DRUSISKE MILITSER

I likhet med de kristne har også druserne, som hovedsakelig bor i Swaida-provinsen sørøst for Damaskus samt i Damaskus-forstaden Jaramana, i stor grad valgt å støtte regimet. En rekke drusiske militser har sett dagens lys siden 2011 og de fleste av dem støtter og koordinerer sine aktiviteter med regimet. Noen av de drusiske militsene har riktignok omgitt seg med en retorikk som indikerer distanse fra regimet, og en større vekt på forsvaret av drusernes områder snarere enn nasjonale interesser (Al-Tamimi 2015b). Dette har pågått samtidig med at en betydelig del av den drusiske befolkningen i Sweida har vist åpen motstand mot militærtjenesten, og mot at drusere fra Sweida må gjennomføre militærtjeneste andre steder i landet enn i Swaida-provinsen (syrisk akademiker, møte september 2015). Trusselen fra islamistiske opprørsgrupper mot Swaida har imidlertid ført til at de fleste lokale drusiske militsene som forsvarer området, er alliert med regimet, og at Swaida fremdeles er under myndighetenes nominelle kontroll (Al-Tamimi 2015b).

2.12 UTENLANDSKE SJIAMUSLIMSKE MILITSER

Utenlandske sjiamuslimske militser støttet av Iran, samt offiserer og soldater fra den iranske revolusjonsgarden, har deltatt i krigen i Syria på regimets side. I løpet av de siste årene har de trappet opp sitt nærvær og spilt en stadig viktigere rolle for regimets

relative suksess på slagmarken. Iranske styrker begynte å ankomme i større antall i 2015, samtidig med at Russland involverte seg militært i Syria på regimets side (Black & Dehghan 2015). I november 2016 uttalte iranske myndigheter at de hadde mistet over 1000 soldater i Syria (Sharafedin 2016). Det iranske styrkebidraget består av både offiserer og soldater fra den iranske revolusjonsgarden. I 2016 ble også mindre enheter fra den regulære iranske hæren sendt til Syria (Qaidari 2016).

2.12.1 Hizballah

Blant de utenlandske Iran-støttede militsene er den libanesiske sjamilitsen Hizballah den klart viktigste. Hizballah, som er nært knyttet til Iran, har lang erfaring med krigføring mot Israel fra Sør-Libanon, og fremstår som en langt mer disiplinert og profesjonell enhet enn de fleste syriske militsene (diplomat i Syria, samtale september 2016). I 2015 ble det anslått at Hizballah hadde 10 000 medlemmer på rotasjonstjeneste i Syria. Til enhver tid befant det seg anslagsvis over 4000 Hizballah-soldater i Syria. I mai 2016 opplyste kilder i organisasjonen at de hadde mistet mellom 1700 og 1800 militsmedlemmer på slagmarken i Syria. I tillegg til direkte militær deltagelse ved frontlinjene, har Hizballah bidratt med trening og lederskaps-funksjoner overfor NDF og andre militser (Crisis Group 2017, s. 2-3; Kozak 2015, s. 17; White 2014). Hizballah har deltatt i stridigheter mange ulike steder i Syria. Ved gjenerobringen av grenseområdene mot Libanon, Qusayr og Qalamoun i 2014 hadde Hizballah en dominerende rolle (Crisis Group 2017, s. 21).

2.12.2 Irakiske sjamilitser

Det eksisterer i tillegg en del andre regimelojale militser bestående av sjiamuslimer fra Irak. Iran skal også ha vært sentral i opprettelsen av disse militsene. Mange av militssoldatene var med i irakiske militser før de ble sendt til Syria. I Syria opererer de som regel under egne navn. De mest profilerte er Abu al-Fadl al-Abbas-brigaden, som består av irakere fra Asaib Ahl al-Haq og andre irakiske militser, samt Liwa Zulifqar- og Mohammad Baqir as-Sadr-styrkene. De to sistnevnte ble opprettet av den irakiske Badr-organisasjonen. Militsene rekrutterer ved å oppfordre til forsvar av sjiamuslimske helligdommer i Syria. Sayda Zainab utenfor Damaskus, hvor mange irakiske og andre utenlandske sjiamuslimer er bosatt, er viet særlig oppmerksomhet (Lund 2015b, s. 221; Kozak 2015, s. 17). Militsene er stasjonert i blant annet Sayda Zainab, men har også blitt satt inn i offensive operasjoner ved mange ulike frontlinjer (White 2014). Hizballah og andre utenlandske sjamilitser hadde blant annet en fremtredende rolle i Aleppo-offensiven høsten 2016 (Tomaj 2016).

Etter at IS tok Mosul i Irak i juni 2014, trakk mange av de irakiske militssoldatene seg tilbake fra Syria for å delta i kampene mot IS i Irak. For å kompensere for frafallet av disse gruppene, utvidet Hizballah sitt engasjement i Syria. Samtidig startet man rekrutteringen av syrere til «Syrisk Hizballah» (se kapittel 2.6) samtidig som nye kull av relativt uerfarne libanesere ble rekruttert inn i Hizballahs rekker (Kozak 2015, s. 17–18).

2.12.3 Fatimiyoun – En afghansk milits

Etter juni 2014 økte også rekrutteringen av afghanske sjiamuslimske hazaraer. Noen ble rekruttert direkte fra Afghanistan, men de fleste var bosatt i Iran og ble rekruttert av den iranske revolusjonsgarden med løfte om lønn, skolegang for rekruttens barn og formell oppholdstillatelse i Iran etter endt tjenestegjøring. Enkelte skal ha blitt truet

med deportasjon dersom de nektet å la seg verve. Afghanerne har kjempet i Syria under den såkalte Fatimiyoun-brigaden. Anslag over størrelsen på Fatimiyoun i Syria varierer fra et par tusen opp til 20 000 (Alfoneh 2015; HRW 2016; Rasmussen & Nader 2016; Reuter 2015; Smyth 2014).

2.13 «HYBRIDER» BESTÅENDE AV HÆRAVDELINGER OG MILITSER

Det er også opprettet nye militære enheter som inkorporerer både sivile militser og militsmedlemmer, og eksisterende hæravdelinger. Ett eksempel på dette er «Tigerstyrkene» (Tiger Forces / *Qwat an-Nimr*) opprettet i 2013 under ledelse av den alawittiske etterretningsoffiseren Suheil al-Hassan. Dette er en eliteenhet som er bedre utrustet enn regulære hæravdelinger, og som har kjempet med stor suksess på mange ulike frontlinjer i løpet av krigen. Tigerstyrkene blir finansiert av en stiftelse som drives av presidentens fetter, forretningsmannen Rami Makhlouf, og består av alawittiske offiserer fra hærens 4. og 11. divisjon. I tillegg har flyvåpenets etterretningstjeneste (Air Force Intelligence Directorate) rekruttert og trent opp sivile alawitter for tjenestegjøring i styrken (Khaddour 2016, s. 3; South Front 2017).

Et annet eksempel er de nye konstruksjonene 4. og 5. brigade i den syriske hæren. De syriske væpnede styrkene består av flyvåpenet, marinen og hæren. Hæren besto før borgerkrigen av tre brigader (*faylaq*), delt opp i totalt 12 divisjoner (*firqa*). Etter at Russland involverte seg i krigen i Syria på regimets side i 2015, etablerte de sammen med det syriske regimet den såkalte 4. brigade⁴ i Latakia. 4. brigade inkorporerte elementer fra NDF og andre militser under ledelse av syriske, russiske og iranske offiserer. Det hevdes at initiativet kom på plass fordi Russland, i motsetning til Iran som støtter og finansierer en rekke ulike militser, foretrekker å jobbe via offisielle statlige institusjoner i Syria. 4. brigade var således et forsøk på å reorganisere militsene inn under mer formelle strukturer (Khaddour 2016, s. 6; Al-Masri 2017).

I november 2016 ble 5. brigade (Fifth Corps) opprettet. I motsetning til 4. brigade som fokuserte på å inkorporere allerede etablerte militser, fokuserer 5. brigade på nye rekrutter, både sivile som ikke er innkalt til militærtjeneste, reservister, desertører og statsansatte (Al-Masri 2017). Enkelte eksisterende militser skal imidlertid også ha blitt inkorporert i den nye enheten (Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 15; Roche 2017). 5. brigade tilbyr rekruttene en fast månedslønn og amnesti for de som er desertører, eller som har unndratt seg militærtjeneste (Al-Masri 2017). De statsansatte får beholde sin lønn fra sin statlige arbeidsgiver, i tillegg til at de får betalt fast månedslønn fra 5. brigade. Statsansatte har i mange tilfeller blitt utkommandert til tjeneste i 5. brigade, og det har antagelig vært et element av tvang i rekrutteringen, i den forstand at det har vært vanskelig for dem å motsette seg tjenestegjøring (internasjonal organisasjon D, møte mai 2017).

3. REKRUTTERING

Rekruttering til militsene skjer som oftest gjennom familienettverk eller andre lokale uformelle nettverk. Rekrutteringen er i de fleste tilfeller frivillig og skjer mot betaling

⁴ 4. brigade må ikke forveksles med den mer kjente elitedivisjonen 4. divisjon eller 4. armedivisjon (*firqa ar-rabia*).

av lønn (Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 16; Khaddour 2016, s. 4). De som slutter seg til en milits, får normalt en arbeidskontrakt og fast månedslønn. Kontraktene kan være for ett år av gangen eller for lengre perioder (Carnegie, møte oktober 2014).

Militsledelsen vil normalt ta beslag i det sivile ID-kortet til rekruttene, og erstatte det med et militært ID-kort på samme måte som man gjør i forbindelse med den formelle militærtjenesten (internasjonal organisasjon B, møte september 2015). Eksakt type militært ID-kort kan variere (Roche 2016). Medlemmer av militser som er opprettet av de ulike etterretningstjenestene og som opererer sammen med disse, får i noen tilfeller utstedt ID-kort som viser tilhørighet til den aktuelle etterretningstjenesten, selv om vedkommende formelt ikke er ansatt i etterretningen (Syria-forsker ved en amerikansk forskningsinstitusjon, møte februar 2016).

Enkelte slutter seg til en milits i ung alder før de har gjennomført den obligatoriske militærtjenesten. I slike tilfeller blir tjenestegjøring i en milits en erstatning for militærtjenesten. For å unngå militærtjeneste må unge menn som har sluttet seg til en milits, ta med seg arbeidskontrakten fra militsen til det militære rekrutteringskontoret og få en formell utsettelse på militærtjenesten. Dette er en viktig motivasjon for å slutte seg til en milits for mange unge mennesker i Syria. En annen motivasjon er at man som medlem i en milits som regel har mulighet til å tjenestegjøre på sitt hjemsted, i motsetning til den regulære militærtjenesten hvor man ofte sendes til skarpe oppdrag på en annen kant av landet (Carnegie, møte oktober 2014; Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 16; Khaddour 2016, s. 4; militærrådgiver i ICISAR, møte oktober 2014).

Utbetaling av fast månedslønn er en annen svært viktig motivasjonsfaktor bak rekrutteringen til militsene. Mange har mistet sitt inntektsgivende arbeid på grunn av den pågående krigen, og det er vanskelig å finne andre måter å tjene penger på. Militsene er dermed ofte den eneste muligheten man har til å forsørge seg selv og sin familie. Mange militser tjener dessuten penger ved å kreve inn bestikkløser på kontrollposter eller ved annen illegal virksomhet som regimet til dels tillater. Dette gir ytterligere muligheter til å tjene penger for militsmedlemmene (Carnegie, møte oktober 2014; Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 16; internasjonal organisasjon B, møte september 2015; palestinsk organisasjon, møte september 2016).

Selv om tilslutning til militsene som oftest er frivillig, har regimet og militsene likevel ulike virkemidler til å presse eller overtale unge mennesker til å la seg verve. Noen steder, særlig blant alawittene langs kysten, forventes det av familie og lokalmiljø at man slutter seg til militsene for å verne om hjemstedet og om landet. I slike sammenhenger blir det sett på som en patriotisk plikt å gå inn i en milits (humanitær organisasjon, møte oktober 2014). Andre lever i en så presset livssituasjon at medlemskap i en milits oppleves som eneste reelle alternativ. De som mangler inntektsgivende arbeid, vil samtidig ofte være ute av stand til å flykte fra landet fordi de mangler penger. Da kan medlemskap i en milits være eneste alternativ (internasjonal organisasjon C, møte september 2016).

Mange desertører fra hæren har sluttet seg til regimelojale militser senere, ofte etter sterk påtrykk fra regimet. Disse desertørene vil typisk kunne benytte seg av amnestier som regimet med jevne mellomrom har erklært. Deretter gis de anledning til å slutte seg til en milits i stedet for å returnere til den regulære hæren (Danish Refugee Council

& Danish Immigration Service 2017, s. 16; syrisk akademiker, møte september 2015). Dette skjer eksempelvis med en del rekrutter til Local Defence Forces og 5. brigade som forklart i foregående kapittel. Prosessen kalles for *taswiyat al-wad'* som kan oversettes med å klarere eller renske sin status (settle one's legal status). Dette innebærer at vedkommende slettes fra lister over ettersøkte og/eller at det sirkuleres ordrer til sikkerhetsstyrkene om at de det gjelder ikke skal pågripes, i bytte mot at vedkommende slutter seg til en milit. Dette gir i praksis utsettelse, men ikke nødvendigvis fritak fra den obligatoriske militærtjenesten (Al-Tamimi 2017b).

I 2015 la regimet press på lokalmiljøer hvor befolkningen var motvillig til å danne militser eller gå inn i militæret. Dette skjedde ved at de trakk tilbake militære styrker fra det aktuelle området under påskudd av at disse trengtes andre steder. På den måten signaliserte regimet overfor lokalbefolkningen at de måtte slutte seg til, eller organisere egne, væpnede militser for å forsvare seg selv. Denne fremgangsmåten ble benyttet overfor minoritetsgrupper som forsøkte å forholde seg nøytrale, men som til sist valgte å kjempe på regimets side av frykt for de islamistiske opprørsgruppene. De fremste eksemplene var Salamiya utenfor Homs med en stor ismaili-befolkning som var truet av IS i 2015, og Sweida hvor toneangivende lokale druser-ledere kjempet mot verneplikten og innrulling av drusisk ungdom i militæret (syrisk akademiker, møte september 2015).

4. PRIMÆROPPGAVER, KOMMANDO OG KONTROLL

En av militsenes primæroppgaver er å bevokte områder som regimet allerede kontrollerer. Som nevnt tidligere, har mange av militsene en svært lokal forankring og er opprettet for å forsvare medlemmenes nabolag eller landsby hvor de bemanner kontrollposter og kontrollerer hvem som beveger seg inn og ut. Tidlig i konflikten ble noen av militsene også anvendt til å slå ned på demonstrasjoner, gjennomføre nylig erobrede områder og foreta pågripelser i nært samarbeid med etterretningstjenestene (UN Human Rights Council 2011, s. 20). Over tid har en del militser blitt mer mobile, fått profesjonell militær trening og tyngre våpen. Disse militsene, i første rekke NDF og utenlandske sjiamilitser, har blitt satt inn i skarpe oppdrag ved frontlinjene (HRW, møte oktober 2014; militærrådgiver i IICISAR, møte oktober 2014). I mange tilfeller har militsene erstattet den regulære hæren ved frontlinjene, mens hærens oppgave har blitt å koordinere militsene, forsyne dem med våpen og ammunisjon og støtte dem med flyvåpen og artilleri (Khaddour 2016, s. 5-6).

Den syriske hæren og etterretningstjenestene har overoppsyn med de regimelocale militsene. Ifølge representanter for en internasjonal organisasjon B (møte september 2015) er NDF formelt underlagt forsvarsdepartementet mens de øvrige syriske militsene kommanderes direkte av de ulike syriske etterretningstjenestene. Også de små lokalt forankrede militsene som bevokter egne nabolag, kommanderes av de syriske etterretningstjenestene. Formelt er de underlagt National Security Office som er et samordningsorgan for de ulike etterretningsorganisasjonene på provinsnivå (Lund 2015b, s. 219). Som nevnt tidligere, er NDF underlagt sentrale kommandanter på provinsnivå. Kommandantene er enten høyere offiserer eller sivile med tette bånd til regimetoppene (Kozak 2016, s. 15; Lund 2015a; Lund 2015b, s. 219; Lister 2015, s. 90, 128).

Militser bestående av utenlandske sjiamuslimere samarbeider med og koordineres av offiserer fra den syriske hæren og etterretningstjenestene på samme måte som NDF, men disse militsene finansieres og utrustes direkte fra Iran og trenes av offiserer fra den iranske revolusjonsgarden. Iran utøver derfor sterk innflytelse over disse militsene (Khaddour 2016, s. 6; Lund 2015b, s. 222; White 2014).

Regimets delegering av ansvar over bestemte områder til lokalt forankrede militser, har blitt tolket som en desentralisering og fragmentering av statsmakten. Man ser for seg at militsene over tid vil kunne utfordre sentralmaktens maktmonopol (Kozak 2015, s. 15; Lund 2015b, s. 222; Schneider 2016). Samtidig finnes det strukturer som bidrar til at regimet beholder kontrollen og sørger for at militsene opptrer lojalt overfor regimet. For det første har hæren beholdt kontrollen over distribusjon av våpen og ammunisjon til militsene, og de beholder som regel de tyngste våpnene for seg selv (Khaddour 2016, s. 5). Militsene er dessuten organisert på en slik måte at de er i konkurranse med hverandre. Vakt hold ved kontrollposter genererer inntekter fordi militssoldatene som bemanner dem, mottar bestiktelser. Formelt skal kontrollpostene kommanderes av en offiser fra hæren, men i praksis delegeres ansvaret til de forskjellige militsene. Ansvar for en kontrollpost blir dermed et slags privilegium som regimet i teorien kan frata dem og tildele noen andre. På den måten håndterer regimet de ulike militsene og sørger for at de ikke tar seg til rette i for stor grad. Situasjonen kan utenfra fremstå som svært kaotisk, men i praksis har regimet kontroll (analytiker ved Carnegie, samtale oktober 2014). Regimet kan også steppe inn og frata militser makt og privilegier på andre måter dersom det oppstår konflikt. Etter at det oppsto konflikt mellom NDF-enheter og hæren i Homs, forbød regimet enhver over 35 år fra å tjenestegjøre i NDF. Dermed mistet NDF i Homs mange av sine militsmedlemmer (Khaddour 2016, s. 5).

5. OVERGREP BEGÅTT AV MILITSENE

Menneskerettighetsbrudd og brudd på humanitærretten har blitt begått av alle de stridende partene i Syria i løpet av den mer enn seks år lange krigen. En humanitær organisasjon som overvåker situasjonen i Syria (møte oktober 2014), uttalte at enhver hæravdeling i den syriske hæren, de ulike etterretnings- og sikkerhetsstyrkene, regimelojale militser og den væpnede opposisjonen alle har stått bak overgrep. Andre rapporter viser likeledes at alle væpnede aktører i borgerkrigen, inkludert de regimelojale militsene, har stått bak alvorlige menneskerettighetsbrudd (US Department of State 2017).

Ifølge en diplomat som Landinfo intervjuet i Damaskus i 2016, synes det generelt som om den syriske hæren og Hizballah er noe mer disiplinerte enn de øvrige militsene når det gjelder behandlingen av sivile. Militsene, med unntak av Hizballah, er løserer, mer improviserte strukturer som er dårlig trent, og som i liten grad tar hensyn til sivile i strid. Den syriske hæren og Hizballah har gjennomgått omfattende trening og er dessuten mer opptatt av å vinne sivilbefolkningens tilslutning enn mange av de andre militsene. Mange steder rapporteres det om at sivilbefolkningen foretrekker hærens eller Hizballahs nærvær fremfor andre militser (diplomat i Syria, møte september 2016). Samtidig er det verd å peke på at disiplin ikke er ensbetydende med det ikke begås menneskerettighetsbrudd. For eksempel er det hæren, og ikke militsene, som har

stått bak artilleribeskytning og bombing fra luften mot sivile områder (Kaddour 2016, s. 6).

Kriminaliteten i Syria er økende, og borgerkrigen har ført til oppblomstring av en krigsøkonomi hvor det har åpnet seg nye måter å tjene penger på gjennom illegal virksomhet. Militsene står bak mye av denne nye kriminelle virksomheten. Regimet tar i liten grad tak i problemet, men lar i stedet militsene få relativt frie tøyler. Seksuell trakassering på kontrollposter bemannet av militser, er et utbredt problem. Militser står også bak utpresninger, kidnappinger for løsepenger, plyndring og salg av tjuvgods. Det finnes sågar eksempler på falske evakueringer, hvor sivile har blitt bedt om å forlate sine hjem av militser under påskudd av at områdene er truet av opprørsgrupper. Deretter har militsene plyndret eller tatt over husene til de evakuerte. Militsene har også tatt del i beleiringene av opprørskontrollerte områder sammen med den syriske hæren. Her kontrollerer de hva slags varer som kommer inn og ut av de beleirede områdene, og profitterer på å selge overprisede mangelvarer til beleirede områder. Samtidig hindrer de noen ganger FN fra å bringe de samme varegruppene inn i beleirede områder fordi dette truer med å frata dem profitten (Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 16; HRW, møte oktober 2014; internasjonal organisasjon B, møte september 2015).

Enkelte militser knyttes også til drap, tortur, voldtekter og forsvinninger (UN Human Rights Council 2014, s. 1; US Department of State 2017). Denne typen av overgrep er imidlertid ofte vanskelig å dokumentere, og ikke alle militser har nødvendigvis stått bak denne typen forbrytelser.

6. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Alfoneh, A. (2015, 12. mars). Analysis: Shiite Afghan casualties of the war in Syria. *FDD's Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2015/03/analysis-shiite-afghan-casualties-of-the-war-in-syria.php> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Balanche F. (2017, 26. mai) *Growing risk of international confrontation in the Syrian desert*. The Washington Institute for Near East Policy. Tilgjengelig fra <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/growing-risk-of-international-confrontation-in-the-syrian-desert> [lastet ned 24. oktober 2017]
- Black, I. & Dehghan, S. K. (2015, 14. oktober). Iran ramps up troop deployment in Syria in run-up to "anti-rebel offensive". *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2015/oct/14/iran-troop-deployment-syria-anti-rebel-offensive-revolutionary-guards-assad> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Crisis Group (2017, 14. mars) *Hizbollah's Syria Conundrum*. Brussel: Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/175-hizbollah-s-syria-conundrum.pdf> [lastet ned 31. oktober 2017]
- Danish Refugee Council & Danish Immigration Service (2017, august) *Syria. Recruitment Practices in government-controlled Areas and in Areas under Opposition Control, Involvement of Public Servants and Civilians in the Armed Conflict and Issues Related to Exiting Syria*. København: Danish Immigration Service. Tilgjengelig fra <https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/7AF66D4A-5407-4B98-9750-7B16318EF188/0/SyrienFFMrappor august2017.pdf> [lastet ned 31. oktober 2017]
- Dark, E. (2014, 14. mars). Pro-regime Sunni fighters in Aleppo defy sectarian narrative. *Al-Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/03/syria-aleppo-sunni-quds-baath-brigades.html> [lastet ned 26. oktober 2017]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2016, 29. januar). *Iran sending thousands of Afghans to fight in Syria*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2016/01/29/iran-sending-thousands-afghans-fight-syria> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Khaddour K. (2016, 16. mars) *Strength in weakness: The Syrian Army's accidental resilience*. Beirut: Carnegie Middle East Center. Tilgjengelig fra http://carnegieendowment.org/files/ACMR_Khaddour.pdf [lastet ned 20. oktober 2017]
- Kozak, C. (2015, april). "An army in all corners» Assad's campaign strategy in Syria. Washington DC: Institute for the Study of War. Tilgjengelig fra <http://understandingwar.org/sites/default/files/An%20Army%20in%20All%20Corners%20by%20Chris%20Kozak%201.pdf> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Lister, C. (2015). *The Syrian Jihad. Al-Qaeda, The Islamic State and the evolution of an insurgency*. London: Hurst.
- Lund, A. (2013, 24. juli). Gangs of Latakia: The Militiafication of the Assad Regime. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/the-militiafication-of-the-assad-regime/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Lund, A. (2014, 13. januar). The Baath Battalions move into Damascus. *Syria in Crisis*. Beirut: Carnegie Endowment for International Peace. Tilgjengelig fra <http://carnegieendowment.org/syriaincrisis/?fa=54167> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Lund, A. (2015a, 2. mars). Who are the pro-Assad militias? *Syria in Crisis*. Beirut: Carnegie Endowment for International Peace. Tilgjengelig fra <http://carnegieendowment.org/syriaincrisis/?fa=59215> [lastet ned 26. Oktober 2017]
- Lund, A. (2015b). Chasing ghosts: The Shabiha phenomenon. I: Kerr M. & Larkin C. (red.) *The Alawis of Syria. War, Faith and Politics in the Levant*. London: Hurst.

- McDonald, J. (2016, 11. mai). Syrian Social Nationalist Party (SSNP) and the War in Syria. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/syrian-social-nationalist-party-ssnp-war-syria/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Al-Masri, A. (2017, 11. januar) Analysis: The Fifth Corps and the State of the Syrian Army. *Syria Deeply*. Tilgjengelig fra <https://www.newsdeeply.com/syria/articles/2017/01/11/analysis-the-fifth-corps-and-the-state-of-the-syrian-army> [lastet ned 18. oktober 2017]
- Qaidari, A. (2016, 28. april). Who sent Iranian Green Berets to Syria? *Al-Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/04/iran-army-brigade-65-green-berets-syria-deployment.html> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Rasmussen, S. E. & Nader, Z. (2016, 30. juni). Iran covertly recruits Afghan Shias to fight in Syria. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2016/jun/30/iran-covertly-recruits-afghan-soldiers-to-fight-in-syria> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Reuter, C. (2015, 11. mai). The Afghans Fighting Assad's War. *Spiegel Online*. Tilgjengelig fra <http://www.spiegel.de/international/world/afghan-mercenaries-fighting-for-assad-and-stuck-in-syria-a-1032869.html#spRedirectedFrom=www&referrer=http://uk.businessinsider.com/another-sign-assad-is-getting-desperate-2015-6?r=US> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Roche, C. (2016, 30. november) Assad Regime Militias and Shi'ite Jihadis in the Syrian Civil War. *Bellingcat*. Tilgjengelig fra <https://www.bellingcat.com/news/mena/2016/11/30/assad-regime-militias-and-shiite-jihadis-in-the-syrian-civil-war/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Roche, C. (2017, 29. april) Factions Fighting in the Syrian Civil War. *Bellingcat*. Tilgjengelig fra <https://www.bellingcat.com/news/mena/2017/04/29/factions-syrian-civil-war/> [lastet ned 2. november 2017]
- Samaha, N. (2016, 28. mars). The Eagles of the Whirlwind. *Foreign Policy*. Tilgjengelig fra <http://foreignpolicy.com/2016/03/28/the-eagles-of-the-whirlwind/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Schneider, T. (2016, 31. august) The decay of the Syrian regime is much worse than you think. *War on the Rocks*. Tilgjengelig fra <https://warontherocks.com/2016/08/the-decay-of-the-syrian-regime-is-much-worse-than-you-think/> [lastet ned 31. oktober 2017]
- Sharafedin, B. (2016, 22. november). Death toll among Iran's forces in Syrian war passes 1.000. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-iran-idUSKBN13H16J> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Smyth, P. (2014, 3. juni). Iran's Afghan Shiite Fighters in Syria. *The Washington Institute*. Tilgjengelig fra <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/irans-afghan-shiite-fighters-in-syria> [lastet ned 26. oktober 2017]
- South Front (2017, 14. Februar) Syrian Army's Tiger Forces: History and capabilities. *South Front*. Tilgjengelig fra <https://southfront.org/syrian-armys-tiger-forces-history-and-capabilities/> [lastet ned 20. Oktober 2017]
- Syrian Observer (2017, 21. februar) Al-Baath Brigades, New Militia of University Student Recruits. *Syrian Observer*. Tilgjengelig fra http://syrianobserver.com/EN/News/32368/Al_Baath_Brigades_New_Militia_University_Student_Recruits [lastet ned 31. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2013, 22. september). A case study of «The Syrian Resistance,» a pro-Assad militia force. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/aymenn-al-tamimi-speaks-to-ali-kayali-and-profiles-the-syrian-resistance-a-pro-assad-militia-force/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2014, 23. februar). Christian militia and political dynamics in Syria. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/christian-militia-political-dynamics-syria/> [lastet ned 26. oktober 2017]

- Al-Tamimi, A. J. (2015a, 1. september). Overview of some pro-Assad Militias. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/overview-of-some-pro-assad-militias/> [lastet ned 23. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2015b, 8. august). The new Druze militia factions of Suwayda Province. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/the-new-druze-militia-factions-of-suwayda-province/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2015c, 31. juli). Quwat al-Rida: Syrian Hizbollah. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/quwat-al-ridha-syrian-hezbollah/> [lastet ned 18. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2016a, 14. desember). Usud al-Cherubim: A Pro –Assad Christian Militia. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/usud-al-cherubim-pro-assad-christian-militia/> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2016b, 23. Mai). The Local Defence Forces: Regime auxiliary forces in Aleppo. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/local-defence-forces-regime-auxiliary-forces-aleppo/> [lastet ned 20. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2016c, 3. september) Quwat Dir' Al-Amn al-Askari: A Latakia Military Intelligence Militia. *Syria Comment* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.joshualandis.com/blog/quwat-dir-al-amn-al-askari-another-regime-intelligence-militia/> [lastet ned 31. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2017a, 16 april). Al-Ghalibun: Inside story of a Syrian Hezbollah Group. *Aymenn Jawad Al-Tamimi's Blog* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.aymennjawad.org/2017/04/al-ghalibun-inside-story-of-a-syrian-hezbollah> [lastet ned 18. oktober 2017]
- Al-Tamimi, A. J. (2017b, 3. Mai). Administrative decisions on Local Defence Forces personnel: translation & analysis. *Aymenn Jawad Al-Tamimi's Blog* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.aymennjawad.org/2017/05/administrative-decisions-on-local-defence-forces> [lastet ned 20. oktober 2017]
- Toumaj A. (2016, 9. desember) Array of pro-Syrian government forces advances in Aleppo. *FDD's Long War Journal*. Tilgjengelig fra <https://www.longwarjournal.org/archives/2016/12/array-of-pro-syrian-government-forces-advance-in-aleppo.php> [lastet ned 31. oktober 2017]
- UN Human Rights Council (2011, 23. november). *Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic*. New York: UN Human Rights Council. Tilgjengelig fra http://www.ohchr.org/Documents/Countries/SY/A.HRC.S-17.2.Add.1_en.pdf [lastet ned 26. oktober 2017]
- UN Human Rights Council (2014, 12. februar). *Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic*. New York: UN Human Rights Council. Tilgjengelig fra <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx> [lastet ned 19. desember 2016]
- US Department of State (2017, 29. Mars) *Syria 2016 Human rights report*. Washington DC: US Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/documents/organization/265732.pdf> [lastet ned 1. november 2017]
- White, J. (2014, 22. januar). Assad's Indispensable Foreign Legions. *The Washington Institute*. Tilgjengelig fra <http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/assads-indispensable-foreign-legions> [lastet ned 26. oktober 2017]
- Zaman al-Wasl (2016, 24. oktober) Document: Baath Party armed battalions in Homs equal a military brigade. *Waman al-Wasl*. Tilgjengelig fra <https://en.zamanawsl.net/news/19639.html> [lastet ned 31. oktober 2017]

Muntlige kilder

- Carnegie. Analytiker ved Carnegie Endowment for International Peace. Møte i Beirut oktober 2014.
- Diplomat i Syria. Møte i Damaskus september 2016.
- Humanitær organisasjon. Møte i Beirut oktober 2014.
- HRW, dvs. Human Rights Watch. Møte i Beirut oktober 2014.
- Internasjonal organisasjon A. Møte i Beirut oktober 2014.
- Internasjonal organisasjon B. Møte i Amman september 2015.
- Internasjonal organisasjon C. Møte i Damaskus september 2016.
- Internasjonal organisasjon D. Møte i Damaskus mai 2017.
- Militærrådgiver for ICISAR, dvs. Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic. Møte i Beirut oktober 2014.
- Palestinsk organisasjon. Møte i Damaskus september 2016.
- Representanter for OHCHR dvs. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. Møte i Beirut oktober 2014.
- Syria-forsker ved en amerikansk forskningsinstitusjon. Møte på Malta, februar 2016.
- Syrisk akademiker. Møte i Beirut september 2015.